

การ เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ที่เรียนการสร้างภาพ โดยการใช้และไม่ใช้รูป เรขาคณิต เป็นสื่อ

นางสาวพรมารินทร์ สุทธิจิตตะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-431-6

013277

I16621498.

A COMPARISON OF CREATIVITY OF PRATHOM SUKSA ONE STUDENTS
LEARNING TO CREATE PICTURES BY USING AND
NOT USING GEOMETRIC SHAPES AS MEDIA

Miss Pornmarin Suddhachitta

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 ที่เรียนการสร้างภาพโดยการใช้และไม่ใช้รูปเรขาคณิต
เป็นสื่อ

โดย

นางสาวพรมารินทร์ สุทนต์ตะ

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์นิรมล สวัสดิ์บุตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... *Signature* .....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *Signature* ..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม)

..... *Signature* ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร)

..... *Signature* ..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์นิรมล สวัสดิ์บุตร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   A Comparison of Creativity of Prathom Suksa
                                 One Students Learning to Create Pictures by
                                 Using and Not Using Geometric Shapes as Media
Name   Miss Pornmarin   Suddhachitta
Thesis Advisor   Associate Professor Niramol   Savasditutr
Department   Elementary Education
Academic Year   1985

ABSTRACT

The major purpose of this study was to compare creative thinking of Prathom Suksa One students learning to create pictures by using and not using geometric shapes as media.

The instruments used in this study were:

1. Torrance Test of Creative Thinking Figural Form A.
2. Researcher-made lesson plans on paper-patching.
3. Researcher-made evaluation form.

The samples were students from Prachaniwet School under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration. The students, 32 boys and 32 girls, were selected from 5 classes of Prathom Suksa One by means of stratified random sampling. These 64 students were divided into 2 groups; sequentially matching one boy with one girl according to scores (high to low) from creative thinking test. The subjects were then taught according to the lesson plans 8 times in 4 weeks.

The result of the study revealed that the group that was

taught to create picture by using geometric shapes had average scores in all aspects of creativity higher than the group that did not use the geometric shapes. The difference was statistically significant at .05 level. The lesson plans on paper patching using and not using geometric shapes helped increase creativity scores of both groups of students.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ เรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์นิรมล สวัสดิบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิด, ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยได้รับความกระจ่าง สามารถดำเนินการได้ตาม เป้าหมาย

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบ ให้ คำแนะนำ ให้ข้อคิด เพื่อให้แผนการฝึก และการคิดคะแนนการฝึกแต่ละครั้งถูกต้อง เหมาะสม โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี รังสินันท์ ได้กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำ ให้ กำลังใจ และเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดการทำงานวิจัยครั้งนี้

ผู้ที่มีส่วนสำคัญทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จตามความมุ่งหมายก็คือ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนประชาณีเวศน์ ที่ได้กรุณาอนุญาตให้ผู้วิจัยใช้นักเรียนในโรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทดลอง และครูประจำชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประชาณีเวศน์ทุกท่านที่กรุณาส่งนักเรียนมาฝึกตรงตามเวลา : ที่กำหนดอย่างพร้อมเพรียงดียิ่งตลอดเวลาที่ทำการทดลอง

นอกจากนี้ อาจารย์ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ อาจารย์เกษม กวัญจนานา อาจารย์วินัย คำสุวรรณ อาจารย์ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ อาจารย์พทธิพิศ เพชรโปรี ยังได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจ เป็นอย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน เป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้ด้วย และขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนส่วนหนึ่งสนับสนุนการวิจัยนี้

พรมารินทร์ สุทธิจิตตะ

สารบัญ

	ช
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
แนว เหตุผล ทฤษฎีที่สำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อดกมลเบื้องต้น.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายและกระบวนการคิดสร้างสรรค์.....	9
ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์.....	12
ลักษณะการสร้างสรรค์.....	12
สติปัญญา กับความคิดสร้างสรรค์.....	14
✓ พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์.....	15
การสอนและกิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.....	16
การสอนความคิดสร้างสรรค์.....	16
กิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.....	24

บทที่

หน้า

	วิชาศิลปะศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521.....	27
	คุณค่าของการแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์.....	29
	การวัดความคิดสร้างสรรค์.....	31
	พัฒนาการทางศิลปะของเด็ก.....	33
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
	การศึกษาเบื้องต้น.....	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
	การปรับปรุง เครื่องมือ.....	41
	การทดลอง เครื่องมือ.....	42
	ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	42
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	56
	ผลการวิจัย.....	58
	อภิปรายผลการวิจัย.....	59
	ข้อเสนอแนะ.....	62
	บรรณานุกรม.....	64
	ภาคผนวก.....	67
	ประวัติผู้เขียน.....	137

สารบัญตาราง

ตอนที่ 1

ตารางที่

หน้า

1	ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์แห่งการกระจาย ของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ จากการทำแบบทดสอบก่อนการ เรียนของกลุ่มที่ใช้รูป เรขาคณิต เป็นสื่อ.....	48
2	ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์แห่งการกระจาย ของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ จากการทำแบบทดสอบก่อนการ เรียนของกลุ่มที่ไม่ใช้รูป เรขาคณิต เป็นสื่อ.....	48
3	การ เปรียบ เทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ จากการทำแบบทดสอบ ก่อนการ เรียนระหว่างกลุ่ม ที่ใช้รูป เรขาคณิต เป็นสื่อกับกลุ่มที่ไม่ใช้ รูปเรขาคณิต เป็นสื่อ.....	49
4	การ เปรียบ เทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ จากการทำแบบทดสอบ หลังการ เรียนระหว่างกลุ่มที่ใช้รูป เรขาคณิต เป็นสื่อกับกลุ่มที่ไม่ใช้ รูป เรขาคณิต เป็นสื่อ.....	49
5	การ เปรียบ เทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ จากการทำแบบทดสอบ ก่อนและหลังการ เรียนของกลุ่ม ที่ใช้รูป เรขาคณิต เป็นสื่อ.....	50
6	การ เปรียบ เทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์จากการทำแบบทดสอบ ก่อนและหลังการ เรียนของกลุ่มที่ไม่ใช้รูป เรขาคณิต เป็นสื่อ.....	51
7	คะแนนความคิดแต่ละด้านที่ได้จากแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ ก่อน เรียนและหลัง เรียนของ กลุ่มที่ใช้รูป เรขาคณิต เป็นสื่อ.....	83
8	คะแนนความ คิดแต่ละด้านที่ได้จากแบบทดสอบวัดค วมคิดสร้างสรรค์ ก่อนเรียนและหลัง เรียนของ กลุ่มที่ไม่ ใช้รูป เรขาคณิต เป็นสื่อ.....	85

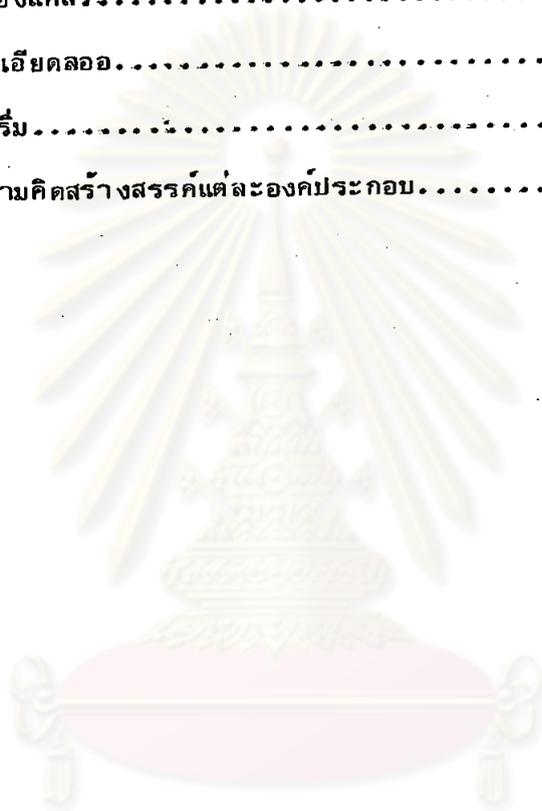
สารบัญภาพ

ตอนที่ 2

หน้า

กราฟแท่ง แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดแต่ละด้าน เปรียบ
 เทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้รูปเรขาคณิต เป็นสื่อ และกลุ่มที่ไม่ใช้รูป
 เรขาคณิต เป็นสื่อ จากผลการเรียนครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 8

ความคิดคล่องแคล่ว.....	52
ความคิดละเอียดลออ.....	53
ความคิดริเริ่ม.....	54
สรุปรวมความคิดสร้างสรรค์แต่ละองค์ประกอบ.....	55

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย